

Referat fra stormodelkontrollant seminar 24 feb. 2013

Årets stormodelkontrollant seminar blev afholdt på Fjeldsted Skov Kro. Der var 66 kontrollanter til stede, samt formanden for hobbyudvalget Anders Hansen, MDKs formand Allan Feld, og MDKs sekretariat Marttin Nielsen og Chris Jespersen.

Formanden for Hobbyudvalget Anders Hansen, bød velkommen og fortalte om hobbyudvalget og stormodelkontrollantudvalgets arbejde i 2012.

Der er 77 kontrollanter, og der er blevet godkendt 137 stormodeller i 2012. Det er 1,8 stormodel godkendelse pr kontrollant, hvilket er lavere end sidste år.

Stormodelkontrollantudvalget har afholdt 3 møder hvor 1 af møderne udelukkende er brugt til færdiggørelsen af Giant Scale model reglerne.

Stormodelkontrollanterne har fået deres eget område på MDK's hjemmeside, hvor man bl.a. kan se et kort over fordelingen af kontrollanter i Danmark.

Ny AIC B 22/12, gennemgang v. Anders Hansen

Trafficstyrelsen har udgivet en ny AIC som omhandler UAS flyvning udenfor BL9.4.

Den beskriver og inddeler bl.a. luftfartøjer i forskellige bruger- og sikkerheds-niveauer, der flyver UAS op til 25kg udenfor BL9.4.

MDK skal være særligt opmærksomme på den stigende interesse indefor multirotor da det kun er et spørgsmål om tid, før vi ser stormodel multirotor som flyver UAS.

MDK ønsker pt. ikke at godkende stormodel multirotor i Danmark, da deres formål primært vil være kommercielt.

Kommerciel flyvning med multirotor udenfor BL9-4's bestemmelser hører ikke under Modelflyvning Danmark.

Derudover barsler Den Europæiske flysikkerhedskommission, EASA, med et meget omfattende lovkompleks om brugen af UAV, som er sendt i høring.

Der bliver ikke taget stilling til stormodel multirotor godkendelser før reglerne er godkendt hos EASA. Det vil også kræve at der udarbejdes et teknisk grundlag for godkendelse af stormodel multirotor, og arbejdet med dette er ligeledes heller ikke igangsat.

Diskussion om kontrollanter generelt, v. Anders Hansen

- Kontrollanternes aktivitets niveau
  - hvor tit skal man godkende modeller for at være kontrollant?
  - og hvordan sikrer vi at kontrollanterne forbliver aktive?

Holdningerne til spørgsmålet var meget forskellige. Mange kunne godt se en fordel i at sætte en grænse for hvornår man kan kaldes aktiv kontrollant. Hvis det er 10 år siden man har godkendt en model, så har elektronikken ihvertfald udviklet sig en del, og man vil ikke have de fornødne

kompetancer til at godkende. På den anden side så bære disse kontrollanter rundt på en masse viden om bygge/konstruktionsteknikker som en kontrollant med 2 års erfaring måske ikke har. Diskussionen endte åben og forsamlingen kom ikke til enighed.

- Oplæring af nye kontrollanter
  - Skal den første godkendelse som en ny kontrollant foretager, ske med en erfaren kontrollant?

Her var forsamlingen generelt enige om at man godt kunne forlange at første godkendelse man foretager, som ny kontrollant, skal ske med en erfaren kontrollant.

Der blev også stillet forslag om at fjerne godkendelseskriteriet af nye kontrollanter fra klubberne og lade den beslutning overgå til stormodelkontrollanterne. De kender jo som regel piloterne godt, og har, før eller siden, godkendt dem som stormodel piloter.

Udvalget vil diskutere forslagene på det kommende udvalgmøde i foråret.

Sekretariatet, v. Marttin Nielsen

Marttin holdt et oplæg omkring sekretariatets arbejde i forbindelse med stormodel godkendelserne. Marttin opfordrer alle der indsender godkendelser til at skrive tydeligt og udfylde alle felter.

Der er flere kontrollanter der er begyndt at tage et billede af godkendelsespapirer med deres smartphone og sende det ind til Marttin. Det er Marttin fuldt tilfreds med, så længe at billedet er i god kvalitet og det er nemt at aflæse.

Nyt siden sidst, v. Claus Tønnesen

Motor skal kunne stoppes fra senderen

Dette blev vedtaget på sidste seminar, er nu opdateret i vejledninger og checkliste.

- *Der skal være 2 måder at stoppe motoren på, den ene skal være fra senderen. Anbefalet fail-safe setting for jet=sluk, andre motore = tomgang eller sluk.*

Kontrol af CE mærkning udgår!

På MDKs forum har der været en diskussion vedrørende CE mærkning og kontrollantens mulighed for at gennemskue CE-mærkninger. MDKs bestyrelse ser ikke at det er muligt, eller fair, at en stormodelkontrollant skal kunne finde rundt i de forskellige typer CE mærkning. Derfor er kontrollanterne ikke længere forpligtiget til at kontrollere CE mærkning når de godkender en stormodel.

Følgende pasus er derfor fjernet fra certifikaterne:

~~"Kontrollanten skal sikre sig, at dette er i orden. Sender og modtager skal være, CE mærket."~~

Kontrol af registrerede oplysninger

For at kontrollere at stormodel og pilot er registreret korrekt, så blev det aftalt med sekretariatet at de sender en e-mail retur til kontrollanten med de registrerede oplysninger. Hvis kontrollantens e-mail skrives med på godkendelsesformularen får kontrollanten således en kvittering for registreringen.

S klasse kræver S certifikater

Der har været et tilfælde, hvor en A-stormodelkontrollant har godkendt en Stormodel svæver. Dette er ikke tilladt iflg. reglerne og kontrollanten er blevet kontaktet og opfordret til at søge om at blive S- stormodelkontrollant. I samråd med bestyrelsen dispenserede MDK for denne stormodelgodkendelse, da kontrollanten også er erfaren inden for storsvævere.

Man kan kun godkende en svæver hvis man er S-stormodelkontrollant. (Det samme gælder for de andre grene af stormodelkontrollant reglerne.)

Vejning af model, alle tanke skal være fyldt

Skal brændstoftank være fyldt ved vejning af model ?

Diskussionen er dukket op igen i løbet af året, da formuleringen og fortolkningen af reglerne ikke har været klare nok.

Følgende blev vedtaget og er indskrevet i vejledningerne:

Modellen vejes i flyveklar stand i overværelse af kontrollanten. Den maksimale vægt må ikke overstige 25 kg incl. alle tanke fyldt, akkuer, ballast og lignende.

Flyvning fra full size pladser,

Der har været lidt tvivl omkring reglerne for flyvning med stormodeller fra full size flyvepladser i og hvilke tilladelser der skal til.

Her kommer reglerne opsummeret:

- Ved flyvning fra “offentlige flyvepladser og fra lufthavne, når den stedlige lufthavnschef har opnået tilladelse hertil” skal der være en skriftlig godkendelse fra lufthavnsdirektøren og en endags-(periode-) tilladelse fra MDK- Flyvepladsudvalg.
  - f.eks. Sønderborg Lufthavn, Stauning Lufthavn, Odense Lufthavn, Sindal Lufthavn og Herning lufthavn
- Alle “private flyvepladser” skal godkendes af MDK flyvepladsudvalg efter gældende regelsæt, og forudsætter at pladsen drives af en klub tilsluttet MDK.
  - f.eks. Lindtorp Modelflyveklub
- Hvis den “private flyveplads” ikke drives af en klub tilsluttet MDK, skal der søges om endagstilladelse, hvilket flyvepladsudvalget kan udstede hvis øvrige forhold er i orden.

- f.eks. Randers Flyveplads, Haderslev flyveplads

Derfor er det altid ”§4 Stormodeller må kun flyve fra flyvepladser godkendt til stormodeller af MDK” der gælder. Aktuelle vejledninger og blanketter findes altid opdateret på www.modelflyvning.dk

Giant Scale modeller, v. Claus Tønnesen

Arbejdet med regelsættet for GS modeller er næsten færdiggjort og er sendt til gennemlæsning i bestyrelsen. Der udestår et møde med vores forsikringsselskab og efter de sidste tilretninger vil regelsættet blive præsenteret for Trafikstyrelsen til godkendelse.

Stormodelkontrollantudvalget vil ikke endnu ikke sætte dato på hvornår GS modeller i Danmark kan blive en realitet.

Generel erfaringsudveksling

Der blev diskuteret erfaringer, gode og dårlige oplevelser fra året der var gået.

Støj og landzonetilladelse, v. Jan Østerling KFK

Dagens sidste indlæg omhandlede støj og de udfordringer det kan føre med sig ved fornyelse af landzonetilladelse til en modelflyveplads.

Jan Østerling, formand for KFK, Københavns Fjerstyrings Klub, berettede om det store arbejde de har udført omkring støj i deres klub og de omkostninger det havde haft både økonomisk og menneskeligt.

Afslutning og evaluering

Dagen sluttede med Tip en 13er og evaluering af dagens program.

Kontrollantudvalget siger endnu engang tak for alle evalueringerne - de bliver hørt (som de også var i år) - og efter to år omkring regelsæt og kontrollant rollen, skal der nok blive tid til det modeltekniske næste år.

Vel mødt 2014

Stormodel kontrollant udvalget